

Kad ragus nulaužus
lenku
PONAMS

LIETUVA

Nesigailėk pinigų
paskolos
BONAMS

THE FIRST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CENTRAL AND
WESTERN STATES. ESTABLISHED 1893.

"LITHUANIA" DAILY

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS VIDURINĖSE-VAKARINĖSE
VALSTIJOSE. ĮSTEIGTAS 1893.

Published and distributed under Permit 582 authorized by the act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President A. S. BURLINSON, Postmaster General.

METAI: (Sąv. XXVI). Dienr. III. No. 109.

CHICAGO, ILL., PĖTNYČIA, GEGUŽIS-MAY 7, 1920 m.

KOPIJA—COPY

Rusu tarybos su danais eina toliau.

Turkai nori taikytis su Kemalu Paša.

RUSŲ TARYBOS SU DANIS EINA TOLIAU.

Kopenhaga, geg. 6 d. — Tarybos tarp Krasino delegacijos ir danų komiteto sąsąjose su atnaujinimu prekybos su Rusija dar vis eina. Sakoma, kad lenkų puolimas ant bolševikų nekentia taryboms. Išvys bolševikų priešas Kopenhagoje sako, kad lenkų pergalės sukels toli stiprų tautinį upą Rusijoje, kad jie lengvai galėtų bus išgauti.

Antra vertus, nedaro skirtumo, kokia partija iškils galen Rusijoje, kadangi tarybos yra vedamos ne su sovietine valdžia, o su kooperatyvėmis draugijomis, kurios gali išpildyti savo sutartis kadr naujai politinei valdžiai išsteigti.

Besitarant danų komitetas nurodė Krasinui, kad jis turi priimti savo sovietinei valdžiai, kad ji neimty dvarų ar nuosavybės priklausanti užsienio valstybių valdiniams ir kad ji turi parodyti norą atlyginti už tą nuosavybę, kuri yra paimita, ar sunaikinta bolševikų.

Krasin telegramavo apie tai savo valdžiai, bet per dešimtį dienų dėl klūčių dizajame telegramo ofise Petrograde negauta atsako iš Rusijos. Vienok komitetas šiandien aptarėjo kablegramą iš Charbino, Manžurijoje, iš kurios matyti, kad Krasino pasiūlytieji įsakai jau yra pildomi. Kablegramoje sakoma, kad valdžia išleido paskelbimą uždraudžiantį imti prekes, ar kitokią nuosavybę nuo kitų šalių valdinių be valdžios leidimo.

Iš to yra matoma, kad Rusijos tuojais įvyks naujos sąlygos, kurios duos svetimsaliams didesnę užtikrinimą. Viskas nurodo, kad kad yra prisirengusi atsteigti normales sąlygas, norėdama pradėti prekybinius santykius su likusiu pasauliu. Šitas sovietinės valdžios atsinešimas yra priskaitomas Krasino taryboms su komitetu Kopenhagoje.

TURKAI NORI TAIKYTIS SU KEMALU PAŠA.

Konstantinopolis, geg. 5 d. — Didysis vizyras Damad Ferid Paša šiandien nutarė pasiųsti Ankeron, Anatolijoje Nazimą Pašą, buvusį štabo perdėtinį ir Nouredine'ą Pašą, buvusį Smirnos gubernorą taikytis su Kemalu Paša, tautininkų vadu.

Pasistengimas prikalbėti turkų kareivius pasipriešinti Mustafa Kemalio pajėgoms kasdien darosi sunkesniu. Trys tūkstančiai turkų belaisvių, kurie tapo sugrąžinti iš Egipto, sukėlė maišrą, kada jiems pasakė, kad jie bus pasiųsti Anatolijon tuojau tikslu.

Iš 3,000 naujų, lavinamų pėras rastiškos užžiūrą trečdalis pasiluosavo namon su šeimynomis atsiveikinti, atsiėmė už mėsę algas, ir negrįžo. Likusieji dabar yra laikomi uždaryti.

FRANCUZŲ KOMITETAS NUPEIKĖ BOLŠEVIZMĄ.

Paryžius, geg. 6 d. — Prancūzų Komiteto atsilankiusio Maskvoje rusų kooperatyvėms draugijoms ištirti, kurį siuntė Paryžiaus Centralę kooperatyvę organizaciją, visiškai nupeikė bolševizmą.

"Nuo pradžios mūsų kelionės iki jos galui, — sako delegacijos vadai, Machejev ir Šmelov, — mus nepriėjo prie draugijos. Mums neleido susieiti su kooperatyvo atstovais Maskvoje, ar susisiekti su mūsų sėdyba Londone. Mums neleido sustoti Petrograde. Vienok per skaitlinius asmeninius sąryšius visokiame visuomenės klesose mums pavyko gauti žinių apie tikrąją padėtį Rusijoje.

"Politikos žviltis visa šalis yra komunizmo partijos rankose: ji toliau plėtojė savo visuomeninio uprogramą. Palakymui didžiulios sovietinės tarybos jėga jį panaudoja visus budus, kokie yra jos galėje, net prievarta.

"Apskritai, žmonės miestuose nyksta, kaip parodo bausis marumas 112 ant 1,000 Maskvoje. Apskritai yra palinkimas grįžti ant laukų. Tikroji šalies gyvybė dabar yra kaimeuse. Pramonė apskritai yra sunaikinta. Dirbtuvės nėra nei kuralo, nei nedarytos medžiagos, nei užtenkama darbininkų. Darbininkai, pasilikusieji savo vietose, yra suvaržyti aštrios disciplinos, kuri kiekvieną pasikėsina streikuoti sustabdo kaip bemaity.

"Popierinių pinigų išleista tokia daugybė, kad jie neturi jokios vertės ir kiekvienas, kuris gali, ar išdrįsta, atsisako juos imti. Valstybės bankas tapo panaikintas, o atsisteigimu sveikų šalies finansų niekas nesirūpina. Musų kooperatyvų pirkimo ir pardavimo sistema yra sucentruota ir pertaisyta taip, kad jos negali pagirti nei vienas pradinis vadų.

Kooperatyvų kokybė prastesnė.

"Kooperatyvų skaitlius pasidaužino, bet jų kokybė žymiai saprstėjo. Visi emėjai ir gamintojai yra verčiami prisidėti prie jų. Jų valdanciujų komitetų rinkimai 1919 m. pabaigoje buvo atvirai sutaisyti sovietų. Vietu kooperatyvų bižnis baisiai didelis ir technikos reikaluose kooperatyvai išlaikė pilną nepriklausomybę.

SERIFAS NUŠOVĖ SAVO PATIES SUNŲ PALAIKES JŲ AUTOMOBILIAUS VAGIU.

Tulsa, Okla., geg. 6 d. — Cliff W. Trice'ą Tulsos ugnagesi šiandien nušovė ant vietos Ryan gatvės, Okla., tėvas Robert Trice, šerifo padėjėjas, kuris palaikė jį už automobilį vagį. Tėvas apalpo ir yra sunkiam padėjime.

70,000 UKRAINŲ GELBS- TI LENKAMS PAIMTI KIEVĄ.

Berlinas, geg. 6 d. — Ukrainos petlurinės valdžios viršininkas, kuris dabar yra Berline ir kuris pranašavo, kad Ukraina bus bolševikų kapais, apie lenkų puolimą ant Kievo sako šitaip: "Septyniosdešimt tūkstančių ukrainų kareivių su lenkų pagalba ir taigi su šiek tiek francūzų ir anglų pagelbos aprūpintų gen. Petluros, kovoja greta su lenkais ir eina savo tėvyne išliuosuoti. Ukraina senai būtų buvusi išliuosuota, jei ne klaidinga taktininkų politika, kuri rėmė beviltį carininkų padėjimą.

Ukraina yra nutarusi būti visai nepriklausoma nuo Rusijos. Lenkijos ir visų kitų šalių.

Lenkų ir ukrainų kariuomenė eina nesutikdama beveik jokio pasipriešinimo iš bolševikų pusės, kurie apskritai yra labai nusilpninti. Nors belaisvių paimta kiek, bet jų skaitlius toli gražu nepasiekia 15,000, kaip kad buvo pranešta.

Pralaužė bolševikų centrą.

Galicinė brigada pralaužė bolševikų centrą. Tai yra ta pati brigada, kuri prisidėjo prie Denikno, tada Petluros kareivija sumušė lenkai bolševikai ir Denikono liuosanoriai ir gavo daugybę karės daiktų, kurie buvo palikti jų užimtam krašte. Atėjus ukrainams ir lenkams jie prisidėjo prie jų ir stojo su jais eit sykiu.

Puolimas prasidėjo bal. 24 d. ir Kievas paimta geg. 2 d. beveik be jokio pasipriešinimo.

(Varšavos laikraščiai iš geg. 3 d. pranešė, kad Kievas paimtas nedėlioje, bet tą užgynė pranešimas iš Varšavos laikraščiai London Times. Pranešimai iš ukrainų fronto po to parodo, kad Kievas nėra paimtas).

Dabartinis frontas eina pagal Dniepro upę. Šiaurės link kareiviai nemano eiti toliaus, bet jie kovos už išliuosavimą visos savo šalies į pietus ir rytus.

Neužsitiki lenkais.

Ukrainai neveikiamai priima ateinančius kareivius, nes jie neužsitiki lenkais ir jie nenorės matyti lenkų okupavimo jų šalies.

TURKŲ KARIUOMENĖ PRISIDĖJO PRIE BOL- SEVIKŲ BAKUJE.

Berlinas, geg. 6 d. Telegramos iš Maskvos šiandien sako, kad jamaturkių vadas Enver Paša veda pats turkų tautinį judėjimą.

Iš prirašo matyti, kad Enver brolis Nouri Paša nuyko į Baką vesti savo kareivijas drauge su sovietinėmis spėkomis.

(Tai yra pirmutinis užminimas apie karinį susijungimą sovietinių ir turkų tautinių pajėgų. Pereitos subatos telegrama minėjo apie sovietinių pajėgų paėmimą didelio žibalo uosto Baku pas Kaspijos juras ir kad ten tapo įsteigta sovietinė valdžia. Pranešimai apie karinį susivienijimą sovietinės Rusijos ir turkų tautininkų buvo dažni).

FRANCUZŲ KOMITETAS GELŽKELIAI PRAŠO DAR \$500,000,000.

Washington, geg. 6 d. — Gelžkelių vedėjai šiandien prašė kongreso, kad dar būtų duota \$500,000,000 šiais metais važbinių vagonų statymui finansinti.

FRANCUZIJA IMSIS GELŽKELIUS OPERUOTI.

Paryžius, geg. 6 d. — Gelžkelių streikas, kuris apėmė kalnakasius, dokininkas ir metalo darbininkus Paryžiaus apskrityje ir kuris žada virsti visuotinu, pvertė valdžią pasiskubinti imties aptarti savo žadėtoji gelžkelių perorganizavimo planą, minėtą atstovų bute pereinot vas. 24 d.

Yra skaitoma, kad šitas planas, pavardantis transportacijos sistemos kontrolę komitetui atstovaujantiems visus užinteresuotuosius suteiks galimą pamatą sataikymui streiko, kuris tęsiasi nuo gegužinės dienos demonstracijos, kurio siekiamu tikslu yra suvisuomenijimas gelžkelių.

Neoficialės valdžios projekto smulkmenos parodo, kad jis reikalauja kontroliuojančios tarybos susidedančios iš delegatų atstovinių techninių ir administratyvų gelžkelių personalą, darbininkus, prekybos tarybą, parlamentą ir valdžią.

Tarybos kontrolė apims gelžkelių operavimą ir operavimo būdų suvienodinimą, k. v. traukinių vaiksčiojimo sraštai ir vagonų bei signalų suvienodinimas. Apskritai jos galė bus absoliuti.

Teoriniškai kompanijos pasiūlyks ir kontroliuos savo nuosavybės, bet tik kaip vedėjai. Viena vaizdžiausių idėjų, tai atlyginimas, kuris pagal šitą planą bus remiamas vagonų nueitų mylių skaitliu ir sunkumų tonų pavezimu, taip, kad jų reikalai vėsi prie pilno veikimo ir spartaus važmos pavezimo.

Pinigių pagerinimams laukiama iš valdžios užtikrintų gelžkelių bonų.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

"Lietuvos" dienraščio dalininkai ir rėmėjai yra kviečiami ant nepaprastai svarbaus susirinkimo, kuris įvyks šiandien vakare, Gegužės 7 d. lygiai 8 valandą "Lietuvos" svetainėje, 3249 S. Morgan St.

I šį susirinkimą ypač yra kviečiami Chicago's biznierių. Tikslas susirinkimo yra svarbus ir jis paliečia gerovę kiekvieno lietuvių, ar tai jis gyventų Amerikoje ar Lietuvoje.

Direkcijos Komitetas.

VISAS KAUKAZAS BE- VIRSTAS BOLŠEVIKŲ KU.

Batum, geg. 6 d. — Gruzija atsisakė armėnų gelžkeliams leisti imti žibala.

Ačiu tam kelione gelžkelių beveik visai sustojo ir tas užkėntės siuntimui pašalpos. Čionykštės darbininkų unijos paskelbė, kad jos neleiš drabužių, maišų ir kitų daiktų vežti iš miesto.

Batnė, kad visas Kaukazas virsta bolševikišku, padaro daug nesmagumo biznieriems.

Yra laukiama, kad Gruzija ne užilgo susidės su bolševikais ir yra matoma, kad taktininkai apsisita šitą miestą, nes žmonės nekentia jų. Jei taktininkų pajėgos nepašims čia kontrolės, tai yra matoma, kad taktininkai apsisita su sovietais. Dabar taktininkai eina tarp Maskvos ir Erivanės.

FRANCUZIJA IMSIS GELŽKELIUS OPERUOTI.

El Paso, Tex., geg. 6 d. — Prezidentas Carranza, kaip aptarėtos čia žinios skelbia, stengiasi nusileisti revoliucionieriams.

Agueire Berlanga, Carranzas kabineto sekretorius turėjo susitikimą su Robles Domingue'u. Jų žymiu vadu apozicijos dabartinė valdžia tuojau tikslu, kad "iš gelbėjus šalių nuo revoliucijos". Ką jie nutarė, nebuvo žinios.

Obregonas formaliai prisideda prie sukilėlių.

San Antonio, Tex., geg. 6 d. — Leit. gen. Obregon formaliai prisidėjo prie revoliucijos su savo kareivija.

Manište išleistame Gerrerose valstijoje, kurio egzempliorius pasiekė San Antonio, Obregon šaukia Meksikos žmones paremti revoliuciją prieš Carranzą ir užgina, kad jis stengėsi patekti į prezidentus.

KATALIKAI ORGANI- ZUOJASI KOVAI PRIEŠ RAUDONUOSIUS.

Chicago, Ill., geg. 6 d. — Atstovai kiekvienos katalikų draugijos Amerikoje vakar čia surengė plačius plenus suorganizavimui 20,000,000 katalikų. Valstijose kovai su bolševizmu ir visais kitais "izmais", o ir su prietaringu įstarymų leidimu.

Konferencija pirmsėdžiaujama vysk. Joseph Schembs iš Toledo buvo laikoma La Salle viešbutyje.

Nauja organizacija turės centralę tarybą, idant reikalui atsitiktus visa draugija galėtų susivienyti su valdžia, ar prieš įstatymų leidimą.

ATNAUJINIMAS VAIZBOS NEGALIMAS, SAKO SOVIE- TŲ VIRŠININKAI.

Maskva, geg. 3 d. (pavėlinta). — Sovietinės valdžios viršininkų nuomone atnaujinimas prekybinių sąryšių tarp Rusijos ir taktininkų kol-kas yra negalimu. Jie yra šitos nuomonės dėl lenkų puolimo ir Anglijos premjero Lloyd George'o pasipriešinimo priimti Maksimą Litvinovą nariu rusų delegacijos prekybos sąryšiams atnaujinti.

Trys šimtai vokiečių, pirmieji didelio skaitliaus išlavintų darbininkų pasirengusių važiuoti Rusijon, neužilgo pribūs čia. Jie atvažiuos per Revelį ir užsiims daržininkystę Maskvos turgui.

ITALIJOS KAREIVAI KON- TROLIUOJA TUSKANIJOS STREIKO PADĖTĮ.

Rymas, geg. 6 d. — Valdžios kareiviai pasiūti į Viareggio, Tuskanijoje numalsinimui suirutės kilusios dėl streiko, nuginklavo miesto gyventojus ir kontroliuoja padėtį. Minių sukrautas barikados tapo sunaikintos.

PIETŲ AFRIKOS MOTERYS LEIDŽIAMOS PARLAMENTAN.

Capetown, Pietų Afrikos Unija, geg. 5 d. — Atstovų butas priėmė rezoliuciją prielankią išplėtimui parlamentinių teisių moterims.

CARRANZA NORI TAI- KYTIS SU REVOLIUCIO- NIERIAIS.

El Paso, Tex., geg. 6 d. — Prezidentas Carranza, kaip aptarėtos čia žinios skelbia, stengiasi nusileisti revoliucionieriams.

Agueire Berlanga, Carranzas kabineto sekretorius turėjo susitikimą su Robles Domingue'u. Jų žymiu vadu apozicijos dabartinė valdžia tuojau tikslu, kad "iš gelbėjus šalių nuo revoliucijos". Ką jie nutarė, nebuvo žinios.

Obregonas formaliai prisideda prie sukilėlių.

San Antonio, Tex., geg. 6 d. — Leit. gen. Obregon formaliai prisidėjo prie revoliucijos su savo kareivija.

Manište išleistame Gerrerose valstijoje, kurio egzempliorius pasiekė San Antonio, Obregon šaukia Meksikos žmones paremti revoliuciją prieš Carranzą ir užgina, kad jis stengėsi patekti į prezidentus.

KATALIKAI ORGANI- ZUOJASI KOVAI PRIEŠ RAUDONUOSIUS.

Chicago, Ill., geg. 6 d. — Atstovai kiekvienos katalikų draugijos Amerikoje vakar čia surengė plačius plenus suorganizavimui 20,000,000 katalikų. Valstijose kovai su bolševizmu ir visais kitais "izmais", o ir su prietaringu įstarymų leidimu.

Konferencija pirmsėdžiaujama vysk. Joseph Schembs iš Toledo buvo laikoma La Salle viešbutyje.

Nauja organizacija turės centralę tarybą, idant reikalui atsitiktus visa draugija galėtų susivienyti su valdžia, ar prieš įstatymų leidimą.

ATNAUJINIMAS VAIZBOS NEGALIMAS, SAKO SOVIE- TŲ VIRŠININKAI.

Maskva, geg. 3 d. (pavėlinta). — Sovietinės valdžios viršininkų nuomone atnaujinimas prekybinių sąryšių tarp Rusijos ir taktininkų kol-kas yra negalimu. Jie yra šitos nuomonės dėl lenkų puolimo ir Anglijos premjero Lloyd George'o pasipriešinimo priimti Maksimą Litvinovą nariu rusų delegacijos prekybos sąryšiams atnaujinti.

Trys šimtai vokiečių, pirmieji didelio skaitliaus išlavintų darbininkų pasirengusių važiuoti Rusijon, neužilgo pribūs čia. Jie atvažiuos per Revelį ir užsiims daržininkystę Maskvos turgui.

ITALIJOS KAREIVAI KON- TROLIUOJA TUSKANIJOS STREIKO PADĖTĮ.

Rymas, geg. 6 d. — Valdžios kareiviai pasiūti į Viareggio, Tuskanijoje numalsinimui suirutės kilusios dėl streiko, nuginklavo miesto gyventojus ir kontroliuoja padėtį. Minių sukrautas barikados tapo sunaikintos.

PIETŲ AFRIKOS MOTERYS LEIDŽIAMOS PARLAMENTAN.

Capetown, Pietų Afrikos Unija, geg. 5 d. — Atstovų butas priėmė rezoliuciją prielankią išplėtimui parlamentinių teisių moterims.

Atitaisymas Klaidos Telegramoje.

ATITAIŠYMAS KLAIDOS TELEGRAMOJE.

Vakar "Lietuvai" atėjo nuo Lietuvos Atstovybės iš Washingtono, D. C. kita telegrama pataisanti pirmesniąją jos telegramą šitokio turinio:

"Telegramoje vakar apie galutinius Konstatuanto Rinkimų Davinius praleidom skant: Liaudininkų ir Valstiečių Sąjunga dvidešimts devyni. "Vinikas".

Taigi galutinos pasekmės rinkimų į Steigiamąjį Lietuvos Seimą yra tokios:

Krikščionys Demokratai... 59;
Socialdemokratai 13;
Lenkai 13;
Žydai 6;
Vokiečiai 1;
Nepartiniai darbininkai 1;
Santaros ir kiti nieko;
Laudininkai ir Valstiečių Sąjunga 29.
Viso atstovų 112.

PRAŠO KONGRESO PA- REMTI AIRIŲ PASIUN- TINI.

Washington, geg. 6 d. — New Jersey atstovas demokratas Hamill, šiandien įnešė rezoliuciją, kad kongresas patartų prezidentui Wilsonui atsisakyti priimti naują Anglijos ambasadorių Sir Auckland Geddes kaip Airijos diplomatinį atstovą, o priimti Dr. Patricką McCartoną kaip laikinosios airių respublikos ministrį.

Londonas, geg. 6 d. — Premjeras Lloyd George nuleis tylo mis raštą Amerikos kongresininkų paliečiantį Airiją. Vienas oficialas pasakos: "Tokie dalykai neteko svarbos. Mes senai žinome, kad rezoliucijos ir pranešimai ateinantieji iš Amerikos yra politiniai manėvrai ir kad jie neatsitauja Amerikos sentimentų".

MAINIS ATEIVYBĖS ISTATYMUS.

Svetimšalio negalima deportuoti tik dėl to, kad jis komunistas, sako sekretorius Wilson.

Washington, geg. 6 d. — Senatinių ateivystės komitetas specialiam susirinkime šiandien svarstė reikalingumą tuojais atei vystės įstatymus taisyti; susirinkimas buvo sušauktas dėl darbo skyriaus sekretoriaus Wilsono užkreškimo vakar, kad vien buvimas nariu komunistų darbo partijoje neužtenka tam, kad būtų galima svetimšaliai deportuoti.

Delei šito patvarkymo teisingumo skyriaus nusistatymas linkui radikalų ateityje nebus nuspręstas ki vyriausis prokuroras Palmer negaus progos prisiztiurėti tai nuomonei.

Darydamas šitą užkreškimą vyriausio prokuroro padėjėjas Garvin pasakė, kad dėl šito patvarkymo teisingumo skyriaus byla nupuola ir nieko nelieka, pagal ką galima būtų suareštuoti tuos žmones, kurie skyriaus nuomone yra pavojingi valdžiai. Sekretorius Wilson'as jau dabar yra tos nuomonės, kad svetimšalio negalima deportuoti vien dėlto, kad jis yra I. W. W. nariu.

LIETUVIAMS MINĖTI- NOS DIENOS.

Geg. 12 d., 1571 m. numirė Sanguška, narsus lietuvių karevedis.

Geg. 13 d., 1434 m. numirė Jagėla, Lietuvos kunigaikštis.

Geg. 20 d., 1550 m. numirė Did. Liet. Kun. Augusto žmona, Gerulė, Lietuvos kunigaikštaitė.

PINIGŲ KURSAS.

Užsienio pinigai apstimis po \$25,000 ar daugiau tarp bankų kaip paduoda Merchants Loan & Trust kompanija.

geg. 6 geg. 5
Anglijos svaras \$3.84 \$3.84 1/2
Francijos (už \$1) fr. 16.32 16.45
Italijos (už \$1) liry 15.40 15.50
Olandijos 100 flor. \$36.40 \$36.40
Danijos 100 kronų 17.10 17.00
Svedijos 100 kronų 21.25 21.20
Norvegijos 100 kronų 19.15 19.15
Austrijos 100 kronų 54 54
Vokietijos 100 markių 2.00 1.87
Suomijos 100 markių 5.44 5.44
Lenkijos 100 markių 60 60
Lietuvos 100 auksinių 2.00 1.87
Kanados \$1,000 \$895 \$900

LIETUVIAMS MINĖTI- NOS DIENOS.

Geg. 12 d., 1571 m. numirė Sanguška, narsus lietuvių karevedis.

Geg. 13 d., 1434 m. numirė Jagėla, Lietuvos kunigaikštis.

Geg. 20 d., 1550 m. numirė Did. Liet. Kun. Augusto žmona, Gerulė, Lietuvos kunigaikštaitė.

ORAS CHICAGOJE IR APIELINKĖJE

Šiandien gražu: nedaug permamos temperatūroje; švelnus šiaurvakarinis vėjas.

Saulėtekis, 4:39 v. r.; Saulėlydis, 6:15 v. v.

LITHUANIAN DAILY
LIETUVA
Published daily except Sundays and
Holidays, by the
LITHUANIAN PUBLISHING COMPANY, INC.
3253 S. Morgan Street Chicago, Illinois
Telephone Boulevard 4250.
J. GEDMINAS, EDITOR.
Entered as Second-Class Matter July 13, 1893, at the Post
Office at Chicago, Ill. under act of March 3, 1897.

SUBSCRIPTION PRICE:
In Chicago, by mail —
One year \$6.00
Six months \$3.50
Three months \$1.85
In Chicago, by carrier —
One copy \$.02
Per week \$.12
Per month \$.50
In the United States, outside of Chicago, by mail —
One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.50
To Canada, Lithuania and all other foreign countries —
One year \$7.00
Six months \$4.00

LINKUI ATNAUJINIMO PREKYBOS SU RUSIJA.

"Sekretorius Colby duoda mums su-
prasti, kad dalykai eina linkui atnaujini-
mo prekybos su Rusija", — sako Ameri-
kos komercinės draugijos delegatas. Ištik-
ro, taip yra.

Tarp einančiųjų linkui pradėjimo vaiz-
bos su Rusija yra anglai, italai ir vokiečiai.
Vokiečiai rengiasi siūsti Rusijon prekybos
misiją, o italų prekybos misija neseniai at-
vykusi į Atenas "bevažiudama tartis su
sovietine valdžia nupirkimui nedarytos me-
džiagos išdirbinimams".

Šita misija vežusis su savimi kelis mi-
lijonus rublių pinigais. Dabar ateina ži-
nia, kad tarp Estonijos ir sovietinės Rusi-
jos atsteigta susisiekimas gelžkelio ir kad
pirmas rusų traukinys prabuves Narvon.
Penkadesimtis vagonų prekių, matomai
daiktų iš Anglijos buvo vengiama išsiųsti
pereitą panedėlį iš Narvos Maskvon.

Tauty Lyga sąžinės žvilgsniu norinti
pripažinti sovietinės respublikos de facto
valdžia diplomatinio būdu pripažino ją,
oficialiai prašydama apsaugos Lygos tyri-
nėjimo komisijai (kuri turbūt pakliuvo į
tuos pačius intrigu spąstus, kaip ir Prinki-
po ir Ranseno pasiūlinimai). Mums Ameri-
kai gyvenantiems netenka skaityti mūsų
oficialių susirašinėjimų rusų politikos klau-
sime, bet francuzų premjeras panaudoja
juos pateisinimui savo atsakymo turėti rei-
kalus su Rusija.

Sulig Millerando Suv. Valstijų valdžia
rašė kovo 11 d., kad "ji nėra dar įsitiki-
nusi, jog sovietinė valdžia užtenkamai per-
simainė, ar kad jos gerai norai užtenkamai
nustatyti pateisinimui mėginimo atnaujinti
net tokius neregularius santykius, kokie
buvo iki rugpjūčio, 1918 m". P-s Colby
duoda suprasti, kad dalykai eina. Bet ei-
na prieš jį ir p. Wilsono valia.

NAUJAS KRYPSNIS WASHINGTONE.

Washingtonėje yra aiškiai matoma nuo-
monės permaina sąryšyje su leidimu varžo-
jimų įstatymų, paliečiančių ateivystę ir
svetimšalius. Keli mėnesiai tam atgal buvo
gūdsidėjimas tremti ir deportuoti. Šiandien
yra palinkimas tikėti, kad ateiviai ir svei-
timšalieji darbininkai yra reikalingi ir pa-
gaidaujami. Bet dėl šios permainos nereik-
kia manyti, jog nebus daroma stiprių pa-
stangų išskyrimui ateivių. Tam tikras ele-
mentas šalyje stengiasi sutverti varžymus,
kurie reikš tą patį, ką ir mokyto mo kvoti-
mas, kuris mažne visai išskyrė tam tikrus
atvejus. Valstybės Skyrinje, Pasportų Da-

lyje yra priparodymai, kad skaitlius atei-
vių, ar tų, kurie nori apleisti šią šalį, yra
labai didelis. Sakoma, kad jis sieks nuo
vieno iki trijų milijonų, o skaitlinės aptu-
rimos iš įvairių šalies pramonės parodo, kad
jau dabar truksta apie keturių milijonų
darbininkų. Ateivių skaitlius nėra toks di-
delis, kad jis atstovėtų skaitlių išvažiuo-
jančių. Šių faktų negalima užginti ir to-
del būtų pragaistinga leisti tokius šalies
įstatymus, kurie sustabdyt ateivystę ko-
kiam nebuk laikui.

IS MANDAGUMO BUVO PASKAITYTI LIBERALAIS.

Mažne per šešis metus Japonija "iš
mandagumo" buvo priskaitoma prie "libe-
ralių valstybių". Bet jos pagriebimas Vla-
divostoko neleidžia tikėti, kad ji priklaus-
o prie šitos rūšies. Miestas buvo ramus ir
tvarkus po valdžia, kurios negalima pava-
dinti nei bolševikine, nei kontrerevoliuci-
ne.

Amerikos kareiviai išvažiavo palinkė-
dami piliečiams viso labo ir apturėdami iš
jų tiek gerų leikėjųjų sau, kiek jų galima
tikėtis prie tų sunkių apytovų. Vos ame-
rikiečiai spėjo išvažiuoti, kaip japonai "ge-
rai suplanuotu, netikėtu manėvru" paėmė
miestą.

Gyventojai šventė Velykas, kada ja-
ponai apstatė "Raudonųjų sėdybą" kulko-
svoidžiais, emė bombarduoti žemstvos na-
mus ir valyti vieną gatvę po kitai, didžiau-
siais kanuolėmis bebombarduojant kalnus
per užlają. Šituo nelemtu militariniu už-
puolimu japonai taipgi subombardavo kiek
vieno teisingo Japonijos draugo poziciją
vakariniam pasaulyje.

Amerikos militaristai ploja šitam Ja-
ponijos pasielgimui: jis priduoja svarbos
kiekvienam japonų priešų paskalui ir pa-
teisinga projektą užiaikymo pacifinio laivy-
no, su kuriuo Japonijos laivynas niekuomet
negalės susilyginti.

Viename Massachusettso mieste yra
turkų kolonija, skaitanti apie 1,000 žmo-
nių mahometų tikybos. Jie visi yra atėję iš
Charpuro, Mažoji Azijoje. Nei vienas jų
nėra pastojęs Amerikos piliečių ir jie ne-
nori mokintis anglų kalbos, nes jie nori
grįžti atgal į savo tėvynę. Jie gyvena patys
savo grupėmis po dešimtis iki penkių-dešim-
tų žmonių kooperatyviais pamatais. Jie ne-
vartoja lovų. Jie turi savo kiti, arba teisė-
ją, kuris sutauko jų ginčus. Jie turi savo vi-
someninius centrus ir viešas skaitytojas,
kuriam jie užmoka už skaitymą jiems laik-
raščių, knygų ir tt., yra vienintelė jų in-
formacijos versmė.

Kelios savaitės tam atgal Darbo sky-
rius sukėlė daug agitacijos ir neramumo
tarp svetimsalių darbininkų šitoj šalyj. per-
skirdamas šeimynas deportavimu vyrų. Da-
bar yra garsinama, kad dėl "netikėto ne-
apsižiūrėjimo" apie 10% deportuotųjų iš-
siųsta priešingai Darbo Skyriaus nusistaty-
tymui. Daugelis tų vyrų turi Amerikoje gi-
musius vaikus, kurie todėl yra šitos šalies
piliečiai; taigi šitas maistininkestės bau-
dimas dar labiau darosi kėblesnis. Sekre-
torius Wilson išreiškė "pasigailėjimą, kad
įsakiai nelaimen suvydė viename uostų" ir
toliaus sakė, kad valdžia negalinti panešti
iešų šeimynoms suvienyti. Dideli svetim-
salių susirinkimai, neseniai laukti San Fran-
ciscoje ir kituose miestuose, protestavo
prieš šitoki pasielgimą.

Pastabos- Išvados.

Taika su bolševikais či-
pat, — taip bent galima spė-
ti iš vakar tilpusio "L." pra-
nešimo iš Kauno, kuriame
skelbiama, kad Lietuvos at-
stovai išvažiavę Maskvon
tarti su sovietine Rusijos
valdžia. Žemiau paduodame
sulig Kauno "Liet." per-
simainymą mintimis tarpe
tarybinės Rusijos valdžios
ir Lietuvos užsienio Reika-
lų ministerio, prof. A. Vol-
demaro (dar pradžioje bal-
mėnesio). —

"Kaunas, IV. 6 (Elta).
Balandžio 2 d. Tarybų Ru-
sų reikalų liaudies komisa-
ras Čičerinas prisiuntė per
Lietuvos Pasiuntinybę Ry-
goje Lietuvos Užsienio Rei-
kalų Ministeriui šią radio
telegramą:

Rusų Tarybų vyriausybė,
kur visuomet buvo ištikima
pripažindama gyventojų ap-
sprendimo teisę, niekuo-
met nedarė ir nedaro išim-
ties Lietuvių tautai, ir ji pri-
ima Jūsų pasiūlymą pradėti
derybas išdirbti ir padaryti
sutartį, kuri turės nusta-
tyti patvarius taikos santy-
kius tarp Rusijos ir Lietu-
vos. Lietuvos nepriklausomybės
pripažinimas turi su-
daryti vienas sutarties sąly-
gų.

Rusų Tarybų Vyriausybė
sutinka su etnologiniu prin-
cipu kaip pagrindu Lietu-
vos Valstybės teritorijai ap-
režti. To klausimo detales
del vieno ar kito miesto pri-
skyrimo turi būti paliktos
nuspręsti pačiai sumanytai
konferencijai tarp dviejų
vyriausybių. Deryboms vie-
tą ir joms pradėti laiką pa-
siūlo Maskvą balandžio 15
d. Pagaliau prašoma prane-
sti Rusų tarybų Vyriausybei
Lietuvos taikos derybų dele-
gacijos sudėtį ir narių skai-
čių.

Į tą Čičerino atsakymą
Lietuvos Užsienio Reikalų
Ministeris taip pat per Lie-
tuvos Pasiuntinybę Rygoje
IV 3. pasiuntė šią telegra-
mą:

"Liaudies komisarui Čiče-
rinui Maskvoje:

Pranešdamas gavusį Jūsų
atsakymą į mūsų taikos iš-
lygas, Lietuvos Vyriausybė
prašo Jūsų atsakyti aiškiu
neabejotamu būdu, ar Jūs
pripažįstate Lietuvai Vil-
niaus ir Gardino miestus?
Lietuvių tauta nekuomet ne-
sutiški, kad jos nepriklausomybė
sudarytų viena sutar-
ties sąlygų. Nepriklausomybė
privalo būti pripažinta iš
anksto. Ji yra tautos pagrin-
dine teise, ir neprivalo būti

Lietuvos Laisvės Paskola.

Paskolos Mėnuo.

Lietuvos Laisvės Paskolos bo-
nai jau atspaudinti. Gražūs yra
bonai ant 50 dolarių, gražesni
po vieną šimtą, o dar gražesni
po 500 dolarių.

Ikišiol visos didesnės paskolos
stotys jau apvažinotos. Pakvie-
timai prie taikos Lietuvos atsta-
tymui jau visur padaryti; o Lie-
tuvos susirinkęs Steigiamasis
Seimas šiuose laikuose jau mo-
kės nustatyti ten nuolatinių ir
galutiną tvarką.

Taigi dabar visas darbas turė-
ti būti atliekamas jau pačių sto-
čių, kad išpardavus šių bonų
tiek, kiek maž-daug kiekvienai
stotčiai priklaus. Šiuo tikslu pa-
tartume, kad visose kolonijose
kas šventadienį 16, 23 ir 30 d.
gegūžės ir birželio 6, 13 ir 20
būtinai būtų surengtos prakal-
bos bonų pardavinėjimui, kad
iki birželio 20 dienai jau paaiš-
kėtų, kiek visose kolonijose yra

išparduota ir kad iki liepos 1-os
dienos jau galutinai būtų suves-
tos visos rokundos.

Taigi sukrusite, Lietuvos pi-
liečiai ir pilietės, ir neapleiskite
nė vienos progos, kad tik gali-
ma pakalbinti ir įtikinti, kad su-
daugiau šių bonų būtų išpirkta.
Darykite vsų stočių pirkėjų są-
rašus, o patys komitetai ir įvai-
rus darbuotojai tegul nusitrau-
kia fotografijas. Iš vsų jų pas-
kui bus galima Lietuvos atmin-
čiai sudaryti albumas ir pata-
linti kiekvienos stoties bonų
pirkėjai, kurie daugiau išpirks.
Smagu bus matyti šis albumas
ir paskui, kaip gyvas pavyzdys
žmonių, kurie prisidėję yra prie
savo tėvynės laisvės išlaikymo.
Kuri stotis išpirks sulyginamai
daugiau, ta stotis bus ir albume
pirmiau paminėta.

Taigi čion turime pasirodyti.
Lietuvos Misija.
257 W. 71st St.
New York City.

Zinios Iš Lietuvos

KARO APŽVALGA.

Kovo 22 d. — kovo 29 d.
Santikai su lenkais.

Nemazai domės patarukia Vyš-
tyčio miestelis, kurį lenkų skver-
dimasis Lietuvos įbruko ypaci-
tingai keiston padėtin. Demar-
kacijos linija, pradedant nuo Vo-
kietijos rubežius, eina tuojuo-
nų Vyštyčio 1—2 kilometruose
nuo Vyštyčio ežero. Pats mies-
telis, stovįs prie Vyštyčio ežero,
pasijuto iš vienos pusės atskir-
tas ežeru, iš antros Vokietijos
rubežiu ir demarkacijos linija
ir išėjimas jam pasiliko vien-
pietį pusę šiaurą juosta 1—2
kilometrų pločio, 4—5 kilometrų
ilgio. Miestelio gyventojai
pasijuto įmestais į maišą ir be-
nieko. Laukai ir miškai, priklaus-
antieji miesteliui, liko mūsų pu-
sėje demarkacijos linijos. Pava-
sariui besiantinant, gyventojai la-
bai subruzd, daro susirinkimus,
siunčia delegatus Varšavon ir
prašo mūsų valdžios leidimo
pereiti miestelio gyventojams
demarkacijos liniją laukams ap-
dirbti.

Pagal bendros demarkacijos li-
nijos įvyko šie nuotikiai:

Kovo 21 d. lenkai apšaudė
mūsų sargybą Podreisių kaime,
į šiaurę nuo Smalavos.

Tai patį dieną, naktį, apie
Daugalių Untulgių kaime apie
40 įenkų užpuolė mūsų sargy-
bą. Po smarkaus susišaudymo
lenkai atsitraukė.

diskusijų objektas. Tik ga-
vęs aiškų atsakymą, mes ga-
lėsime pradėti derybas. Lai-
ką ir vietą reikia nustatyti
bendru susitarimu.

Prof. A. Voldemaras,
Užsienio Reikalų
Ministeris.

Kovo 22 d., naktį, 20—30 len-
kų puolė mūsų užtvorą ties Ni-
dokių miesteliu. Po susišaudy-
mo lenkai pasitraukė atgal.

Kovo 24 d. lenkai mėgino pul-
ti mūsų užtvorą ties Pabaisko
miesteliu, bet buvo atremti.
Kovo 25 d. apie 12 lenkų ar-
tinosi prie Antakalnių dvaro, bet
buvo mūsų šautuvų ugnimi iš-
sklaidyti.

Kovo 27 d., naktį lenkai puo-
lė mūsų sargybą į šiaurę nuo
Alekninkų. Mūsų sargybai pra-
dėjus mėtėti granatas, lenkai
netekę vieno nukauto, pabėgo.
(Kar. Z.).

LIETUVOS ŽINIOS

Kareiviams prieglauda. Kaune
rengiama prieglauda kareiviams,
nustojusiems sveikatos, paliegu-
siams ir tt. Tai prieglauda veiks iki
šios iškliktas tam tikras nustoju-
siems sveikatos kareiviams šelpi
įstatimas.

Kaunas. Nuo vasario 25 d. Kau-
ne panaikintas apgulos stovis.
Ištirti vas. 22—23 d. atsitiki-
mams V. Prazidentas paskyrė tam
tikrą komisiją, susidedančią iš užs.
reik. ministerio A. Voldemaro, tei-
sininko R. Skiepicio ir Armijos Tei-
simo tarytojo J. Rimšos.

Ministeris pirmą grįžo iš užsie-
nio. Lietuvos Min. pirm. E. Galva-
nauškas šiomis dienomis grįžo
Kaunan. Jis važinėjo Paryžin ir
Londonan svarbiais mūsų Valsty-
bės reikalais. Paryžin jis turėjo
pasikalbėjimų su maršalu Fošu,
gen. Nisseliu ir kitais žymiais fran-
cuzų karškiais bei politikais. Visi
jie žadėjo remti Lietuvos nepri-
klausomybės reikalus.

Londono Galvanauškas kalbėjo-
si su Anglijos premjeru Loida
Džordžiu. Anglai pasiryžę galuti-

nai pripažinti Lietuvos nepriklau-
somybę kaip tik susirinkus Lietuvos
Steigiamasis Seimas.

Lietuvos Misija išvažiavo į
Maskvą. Vasario 17 d. iš Kauno
išvažiavo Lietuvos Raudonojo Kry-
žiaus Misija į Rusiją tartis dėl
paseikimo belaisviams bei įkaitais
ir dėlai tremtinių grąžinimo iš Ru-
ma pakalbinti ir įtikinti, kad su-

Italai pripažino Lietuvos ne-
priklausomybę. Iš Rymo parėjo
žinia, kad Italija pripažino galuti-
no formoj (de jure, teisės dėsniu)
Lietuvos nepriklausomybę. Ita-
lų pasiuntintys Lietuvai jau iške-
liavo Kaunan.

Skandinavijos valstybės irgi nu-
tarė pripažinti Lietuvos nepriklau-
somybę de jure—galutinio formoj.
Nepriklausomybės šventės gar-
sai. Vasario 10 d. į Kauną V. Pra-
zidento vardu iš įvairių Lietuvos
viety atėjo daugybės sveikinamųjų
bei pasitikėjimo telegramų. Daug
pasveikinimų atsiuntė ir Lietu-
vos žydų organizacijos. Visų svei-
kinusiųjų bendras pageidavimas
kad ateinančiais metais Vasario 16
galėtų švęsti ir tikroji mūsų sosti-
tinė — Vilnius.

Kratos Vilnijnje. Vilnijnje len-
kai paleido gandų apie daugybę e-
santį ten lietuvių šnipų, todėl pas
Vilniaus inteligentus-lietuvius kas-
dien daromos kratos.

Zuvusiųjų užteigė atminimui
pagerbti.
Vasario 11 i. Kauno igulos bažny-
čioj buvo gedulingos pamaldos už
pirmasias atkas karo lauke, butent,
kareivį Povilą Lukšį ir karininką
Antaną Juozapavičių, kurs eidamas
į pėst. pulko vado pareigas, vas.13
d. žuvo ties Alytumi kovoje su
rusais.

Į pamaldas atvyko V. Praziden-
tas, Vyr. Kar. Vadas, Kr. Aps. vi-
cemin., Gener. Štabo viršininkas ir
kiti.

Pamaldoms pasibaigus, igulos
bažnyčios aikštėje buvo paroda.
Iškilmės vedė pulk. leiten. Tvaro-
nas.

Išskirtikus aikštėje įvairioms
kariuomenės dalims, iškilmės vadas
sukomandavo: "Zuvusiems už Tė-
vės karžygiams šautuvų gerbk!"
Orkestras pagriežė Lietuvos himną.

Paskui V. Prazidentas, kariuo-
menės vadų lydimas, apėjo sveikin-
damas kariuomenės eiles.

Pasiveikęs V. Prazidentas pa-
sakė trumpą prkalbą, kurioje pa-
minėjo pirmutinius kariskius žuvis-
ius už tėvynės laisvę. "Lai gyvu-
ja laisva demokratiška Nepriklau-
soma Lietuva, nesiojanti dorybės
idealą!"

Kareiviai atsakė truksmingu "va-
lio!"

Iškilmės pasibaigė ceremonijos
maršu.

Bolševikų žiaurumo auka. 1919
m. sausio 25 d. Vilnijnje bolševikai
areštavo lietuvių karininką Stroms-
kį, kurį įtarė lietuvių šnipu esant.
Vasario 10 d. Vilniaus revoliucinis
Tribunalas nuteisė jį mirtin ir naktį
iš vas. 11 d. ir 12 d. karininkas
Stromskis buvo sušaudytas, suka-
kęs 28 m. amžio. Tebūnie jam leng-
va Lietuvos žemelė!

Is Zemaitijos.

PASIKALBĖJIMAI...
(Uzbaiga).

Tą pasakę senelis tarė "su-
stveriasi iš vsų jiegų ją praša-
diev" ir nuėjo išlengvo pasi-
linti".
Taip bemastydamas pamaciau
našta. Aš gi, nebeturėdamas ko
beturišiantį apie apsisotusį ve-
veiktį, traukiau — irgi išleng-
žimą žmogų. Na, manau, ka-
vo toliau. Buvau giliai, labai gi-
cia jis tokio darbo kelyje. Ne-
liai užsimastęs apie senelio pa-
sakotus atsitikimus ir išvadus.
Tiesą sakant — ką jis pasako-
jo, daug buvo ir tiesos, — net
ir tas juodas darbas, sumušimas
Nors vežimas stovėjo kelio vi-
kūn. Krupavičius ir krikšč. de-
mokr. pirm. Žareny parapišio, jo
rodos, skaudu darėsi širdyje ir
nei iš vietos. Žmogelis, maty-
norėjosi pykti, bet, atsiminęs,
damas, kad kitaip nebeišvažiuos,
kad čia nėra kas kitas kaltas,
— iškrėvė pusę vežimo šalia ke-
lio, o kitą pusę norėjo išvežti.
Plikė arklis botagų; arkliai šo-
žiuok, — tarė žmogus, — o aš
kelsiu..."
"Gerai, dieduk", — tariau ir,
paėmęs botagą ir atvarslius, kaip
tik bent kiek išvėrė tekinį, pra-
dėjau dyžti arklis. Arkliai šo-
ko vietoje, bet nieko nepadare.
Vežimas net ir nejudėjo.
"Na, drauge, — tariau aš, —
geriau pasiversiu, o tu va-
žiok, — gal išvažiuosi".
Aš ėmiau ritą ir pradėjau sver-
telti. Rita šlinksteltėjo, krito į pur-

vidury kelio".

"Matai, kad inklimpau, tai ko
ir beklai, — tarė žmogelis, —
kokie tie dabar keliai, kad ne-
begalima vietomis ir pavaziuoti.
Vakdžia mažai tuomi tesirupina
o žmonės patys netaiso kelių.
Žmogus išvažiavęs gali ir galą
gauti..."

"Na, drauge, jei galėsiu, aš
gelbėsiu tui išvažiuoti, — ta-
riau ir priėjęs pradėjau gelbėti
kelt ratus.

"Vertesniai. Tamsta, pava-
žiok, — tarė žmogus, — o aš
kelsiu..."

"Gerai, dieduk", — tariau ir,
paėmęs botagą ir atvarslius, kaip
tik bent kiek išvėrė tekinį, pra-
dėjau dyžti arklis. Arkliai šo-
ko vietoje, bet nieko nepadare.
Vežimas net ir nejudėjo.

"Na, drauge, — tariau aš, —
geriau pasiversiu, o tu va-
žiok, — gal išvažiuosi".

Aš ėmiau ritą ir pradėjau sver-
telti. Rita šlinksteltėjo, krito į pur-

vus ir net apsisitaukiau visas pur-
vais. Visgi pasiekė siek-tiek
iškelti tekinį; žmogelis pat-
stumdamas ir arklis varė-plikė,
vienok kaip nėjo, taip ir nė-
jo.

"Na, labai ačiū", — tarė žmo-
gelis, — matyt nieko negelbės,
reik iškraut šakalius lauk".

Sukibova kraut, ir už pusmi-
nucio liko tuščias vežimas. Tada
tik žmogus galėjo kaip reikiant
pasijudinti ir iš vietos išvažiuoti.
Pasakęs jam "sudiėv", nuėjau
toliau.

"Na, manau sau, čia ir kelias,
kad jo viduryje gali žmogus
inklimpti net su pustuščiu veži-
mus taip, kad nebegali išvažiuoti.

Tiesą, čia reikalinga pasirupint.
Neveltui steigiami technikos kur-
sai, kad ir čia bent kiek pagelbė-
jus. Gal būtų gera ir man ten
pasimokius..."

Becidamas prisitartinau prie
ariančių dvaro darbininkų. Jie
buvo sustoję pavakariams valgyt.

Priėjęs juos pasvaikinau ir pa-

linkėjau geros kloties. Vyrai,
ypatingu žvilgsniu permėtę ma-
ne savo akimis. Vienas jų val-
gė sausos duonos plūtą, o antras
ir tos neturėjo, o vien darė
"bonkrutką" iš naminio tabako
ir laikraščio skriauteles.

"Na, vyručiai, kaip sekasi dar-
buotis, — tariau, — ar daug tu-
rite vicko ateinantiesiems metams?"

"Kodel-gi nesiseks, — atsakė,
— žinoma, sakau — tur sektis,
nes jei nesisektų, turėtume ba-
du dvesti žinai, kokie dabar
laikai. Gerai, jei gali duonos
kasni užsidirbti ir save ir savo
šeimyną pramaitinti".

"Nejaugi jau taip sunkūs lai-
kai? Stodėjau. — Juk pračią
metą buvo geri metai ir galėjo
duonos visiems užtekti iki so-
ties".

"Taip būtų užtekę ligi soties,
jei Dievas visiems būtų padali-
nęs, o dabar visiem rankose yra
drona, o kito pilvas tuščias, nors
ir dirbo per ištisą metą. O tie
ponai šiais metais, kaip pamisė,

vis pinigus krauna ir krauna,
daugiau niekuo neisirupina.
Nors pinigai dešimteriopai papi-
gėjo, o pragyvenimas pasunkė-
jo, — jie jį tą nežuri. Algos ar-
ba ordinarijos, nemanyk, — ne-
pakels nei skatiko. O tu, žmo-
gus, nors persiplėsk. Reik ką
nusipirkti — nieko negali ir tiek
... — tarė senesnysis.

"Et, po biesais! — nebelauksi-
me ilgai, insime ponus pjauti
ir žemes dalinti", — tarė ligiol
tylėjęs jaunesnysis darbininkas.
— Kitąp išiegos ir nebebus. Kad
jau taip, tai taip, — bet jeigu
mūsų neaprupins gerai, tai mes
ir patys apsirupinsime..."

"Visgi niekus plepi ir tiek, —
tarė senesnysis, — nei to buvo
nei bus, — galite jįs plecti; jei
gu vieno pono nebus, tai kitas
bus ir niekados svieto nesulygi-
si, jei nebus tarp žmonių mei-
les... Geriau papasakok kas
naujienų dabar begirdėti, kaip
Vokietijoje, Kaune Amerikoje...
Ar greit nes galėsime važiuoti į

Ameriką? — tarė j mane.

"Aš jiems kiek galėdamas pa-
pasakojau. Jie klausėsi ausis iš-
tempę, vienok aš, nedaug žino-
damas, mažai tegalėjau ir pa-
pasakoti.

O ką, — tai jau galėsime tur-
but neužliog ir i Ameriką važiuo-
ti? — Kaip manai? — paklausė
trečiasis darbininkas.

"Gal būt ir galės. Dabar dar
vis negalime. Bet gal sutvarkys
Lietuvą, todėl bus ir čia kaip
Amerikoje", — tariau aš.

Turbūt negreit. Mūsų ir kau-
lai dar išilsės, kol taip bus, kaip
Amerikoje..." tarė senasis.

"Na, vyrai, arkime, — tarė vy-
resnysis jų ir stipresnysis. — Juk
jau greit vakaras, reiks grįž

Jaunimo Kampelis.

GYVENIMAS—MOKYKLA.

Pažvelgus praeitin, neviską mes randame tokioj formoj esant, kaip nunai. Dalykai, kokie pirm šimtmečių butų atrodę stebuklų, šiandien jie yra vien paprastu gyvenimui įrankiu, kuriuome žmonija naudojasi. Tiesa, ir seniau tos pajėgos buvo paslėptos gamtoje, bet plačiai žmonijai nebuvo prieinamos. Čia reikėjo gero žinojimo bei protavimo, kad tas pajėgas tinkamai surastais būdais užvaldyti; paimti savo kontrolėn ir duoti žmonijai naudotis.

Ir ištisų, visokių rūšių išradimai, kokius mes užiname plačiame pasaulyje, mums aiškiau siai atrodo, tobulinamasi žmonijos dvasinių pajėgų laipsniškai. Sakau "laipsniškai", nes juk tie patys išradimai neįvyko už sykį, kaip dabar juos matome ir naudojames, bet jie (išradimai) nors ir buvo išrasti, tačiau per metus eiles buvo laipsniškai tobulinami, kas ir parodo žmonijos dvasinių pajėgų laipsnišką vystymosi.

Užteks tik priminti apie ukių pagerinimui įvairius išradimus bei patobulinimus, kurie ūkininkystėje vaidina smarkią rolę. Pavyzdin paimkime žagrę. Išradus žagrę, mūsų protėviai, ant kiek mes pamename, dirbdavo ją vien tik iš medžio. Bet vėliaus,

prie jos tapo pridėta jau ir geležies; pav. noragai budavo geležiniai. Toliaus jau matome visą žagrę iš geležies padarytą. Bet ją tobulinti vis nenustojama. Iš karto buvo vienu noragu, bet kad darbas būtų spartesnis, žagrės dar labiau patobulinta: imta dirbti žagrės su dviem, trim, o net ir keturiais noragais. O juk tų išradimų bei patobulinimų yra milijonai.

Kad išrasti ką nors, lyginai ir tam išradimui pagerinti reikia istobulinto proto, kas tik yra pasiekama po sunkaus mokslo darbu. Kad tą darbą padaryti našesniu — būtinu reikalu yra kuodaugiausiai gilintis mokslui ir juomi grįsti dvasinių pajėgų pagrindą.

Šis dalykas labiausiai liečia mūsų jaunimą, tat jį reikėtų atkreipti kuodaugiausiai dėmesį. Ypač tėvai privalėtų žiūrėti, kad jų vaikuiams būtų užtektinai patiekta progos lankyti mokyklą. Juk tik mokyti valstybės žmones pakels ta valstybė augščia už kitas, ir ves ją prie gerovės.

Jaunimas gi iš savo pusės taip pat turi stengties ne vien ką tik mokytojas užduos bei aiškins išmokyti ir suprasti, bet ir patisi privalo įsikišti kokių nors užduočių, gilintis į jas ir nors neapvyks jas išrasti, bet tuomi darbu žymiai pastumės proto vystymąsi.

Juk ir jaunimui nėra reikalo, bet ir neprivalo tenkintis tuomi, ką jis randa arba kas jam yra teikiama. Ir jis turi stengtis įsikišti ką nors naujo išrasti.

Mokslas yra neapkauuojamas, bet ne visi jį brangina. Nekurie mano teisingai darą neprisdėdami nieku prie to, kas jau yra kity padaryta. Kitas dar pasako, kad kam čia galvą bereikalingai laužyti, juk jau ir dabar tų išradimų begalės, net ištisos šalys jų nemoka ar grėčiaus tinkamai ne sunaudota. Na, o pritarėjų tam nstinga. Bet kartu, nerikia, užmiršti, kad gal tasai išradėjas turėjo geriausius norus delei labo žmonijos, o jei jo darbo vaisių nukreipė blogon pusėn, tai nereikia, jogei čion mokslas kalta. Čion reikėtų atsiztiurėti į aplinkybes delei kurių ta blogoji pasekmė apsiereiskia ir iš savo pusės stengtis visa tai teisėtu keliu vesti prie žmonijos gerbuvio. Gi prie šio darbo be mokslo apsieiti nėra galima. Ir kur tik mes nežvelgsime, ten reikalinga mokslas, mokslas ir mokslas!... Be mokslo, nei pro vartus nevažiuos.

Taigi, jaunime, stokime prie mokslo. Ytin mums svarbus šis momentas, kuomet susilaukėme Nepriklausomą Lietuvos Respubliką. Prieš mūsų akis stovi kalnai darbų, reikalaujant mūsų fiziškų ir dvasios pajėgų.

Gyvenimas—mokykla. Gyvenkime ir mokinkimės, o išimokimė važiuosime plėsti Lietuvos dirvonus!...

Daugpilis.

GYVULIAI.

Kas atbunda, kas taip joja,
Žeria net ugnis?
Žemė trenkiama vaitoja,
Purto ją drugys.

Ak! raiteliai tai atskrieja,
Prunkščia jų arkliai;
Jie aplenks ir greitą vėją.
Tai bent gyvuliai!

M. Grigonis

PERSERGĖJIMAS VAŽIUOJANTIEMS IŠ AMERIKOS.

Slavų Garlaivio Kompanija Teisme.

Balandžio 12, 1920, Magistrate Court of New York, buvo išklaustas žingėdus atsitikimas susiršantis su išnaudojimo ateivių grįžtant savo tėvynėn. Atsitikimas persergėjimas viesiems, kurie grįžta namon į savo šalis, ir kurie perdaug užsitiki visokiems agentams.

Ludvig Bednarz, John Dobusz ir Martin Koziura, lapkričio 17, 1919, gavo laisną iš

(Slavų) Garlaivio Kompanijos, New York, su prizadėjimu parupinti tiems trims vyrams pasportus ir garlaivio bilietus, žinoma, jei jie prisius po \$15.00.

Grudžio 10, 1919, tie trys vyrai prisiuntė kompanijai aplikacijos blankas su reikalauja suma pinigų. Vyrai, užtikrinti jog gaus pasportus ir bilietus, atsisakė nuo darbo, apleidė namus ir keliavo New Yorkan vasario 2, 1920 ir pasirodė kompanijos ofise, prisirengę grįžti į tėvynę. Bet Kompanijos ofise jiems buvo pasakyta, jog—

Slavų konsulis nepriims aplikacijų del pasportų ir prisieis jiems laukti iki vasario 16, 1920, kada jie sako, konsulis priims aplikacijas.

Vyrai matydami, jog kompanija neįspildė savo žadėjimo, reikalavo savo pinigų. Kompanija sugrąžino jų aplikacijas, bet ne pinigų. Per Bureau of Complaints of the Immigration Attache of the (Slavų) Consulate General, New York, padavė skundą prieš kompaniją už nelegališką išnaudojimą. Nusprendimas teisdario bus duotas balandžio 19 d., 1920.

Lai viršminėtas atsitikimas būna persergėjimas tiems viesiems, kurie ieigvai tiki į visokius agentus, kurie netik neįspildo savo prizadėjimų, bet per juos žmonės turi apturėti ir nereikalingų išlaidų ir daug nesmagumų New York, tarp kurių kartais prisieina eit į teismą ir laukti prielankių nusprendimų.

IŠ TAUTINĖS TARYBOS.

New Jersey Valsijos Pasėdžio. Posėdis įvyko balandžio 26 d., 1920 m.

Ant dienotvarkės ineina sekanči klausimai:

1. Priėmimas atstovų nuo TMD. 62 kuopos iš Harrison, N. J.
2. Priėmimas atstovų nuo T. M. D. 62 kuopos Choro iš Harrison ir Kearney, N. J.
3. Klausimas: Kodėl neįvyko nutartasai Tautininkų srovės Seimas?
4. Kas link New Yorko Centralės Tautinės Tarybos.

Nutarimai.

- 1) Atstovai nuo TMD. 62 kuopos p. K. Mačionis ir p-lė C. Diš kevičiūtė su jų legaliais mandatais liko priimti į Tarybą su pilnu balsu.

- 2) Atstovai nuo TMD. 62 kuopos Choro: p-lė M. Salčiūnaitė ir p. J. Biškauskas, su jų legaliais mandatais liko priimti į Tarybą su pilnu balsu.

- 3) ir 4) Plačiai apkalbėta reikalingumą sušaukimo seimo vidurinės srovės; kadangi toksai seimas turėtų daug intakos Lietuvos Steigiamajam Seime.

Del tųl neaiškumų T. T. New Yorke ir, kad tulos sferos stengėsi paaiškinti del jų tik žinomos priežasties, visų buvo vienbalsiai nutarta šiem abiem klausimams išnešti rezoliuciją; į rezoliucijų komisiją išrinkta J. V. Luknaskas, Adv. B. S. Yankus ir V. W. Ambrose.

- 5) Susirinkimus buvo nutarta laikyti trečią pėtyčią kiekvieno mėnesio, Robert Tret Hotelje, Newark, N. J.

A. L. T. T. N. J. V. Sekr.
J. V. Baltrukonis,
142 Tappan St.,
Kearney, N. J.

PAJIEŠKOJIMAS.

Vladas Krupšas įieško savo sesers Elenos Krupšaitės ir dėdes Aleksandro Krupš.

Meldžia atsišaukti jų pačių, arba juos žinančių pranešti šiuo adresu:

C-11e Vahmer Kruopchuse, Caserne Jordin Frontonie, Detachment Litouneh, Verdun, (Meuse) France.

Vienas svarbiausių inžinierystės centru moterims Skotijoje, kur 200 moterų dirba motoriniais garvežius ir ukės traktoriaus.

PEOPLES MUSIC STORE

1813 W. 47th Street

Telephone McKinley 4242

Atminkite, kad tik tai pas mus galite pirkti LIETUVISKŲ RITULĖLIŲ del Automatiškai grojančio piano (Player Piano). Taipgi galite gauti ritulėlių su vėliausiomis angliškoms gainomis.

Lietuviški Muzikos Rituleliai del Player Piano

1. Mano Mielas, Polka ... 70
2. Žydus Stalinoje, Polka ... 70
3. Pavaasaris, Polka ir Klumpakojis ... 70c
4. Dedukas, polka ... 70c
5. Audra, Mazurkas ir Mazuras ... 70c
6. Ant Dunojaus Dargų, Valcas ... 70c
7. Galas Sviet, Polka ... 70c
8. Juodos Akis, Polka ... 70c
9. Linksmas Kaimietis, Polka ... 70c
10. Aplankymas, Valcas ... 70c
11. Pabučiojimo, Valcas ... 80c
12. Vestuvių Mėrasas ... 85c

REKORDAI!! Pas mus galite gauti kokių tik norite rekordų. Lietuviškų, lenkiškų, čekiškų, angliškų ir kitokių. Tie, kurie pirkto nuo mūsų, yra labai patenkinti tais naujais rekordais. Galėsite pasirinkti kokie jums patiks. Ateikite ir persitikrinkite, o nesigalėsite. Mes taipgi taisome gramafonus ir gvarantuojamę darbą.

PEOPLES MUSIC STORE

1813 West 47th Street Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

ANT DURU, LENTU, REMU IR STOGAMS POPIERO

CARR BROS. WRECKING CO.

3002—3009 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

"Lietuvos" Redakcijoje Gaunamos Sekančios

Knygos

Knygos

No. 1. VĖLIAVOS AKYVAIZDOJE.

Francuziškai parašė Jules Verne, lietuvių kalbon vertė J. A. Chmieleuskas. Šioje knygoje yra apsakty senų laikų dideli stebuklai ir karės nuveiktos marinkų po vandeniu jurių glumojė. Šitie stebuklai yra tuomi labai žingėdus, kad tada jie buvo pasakojami tik kaip pasaka, o šiandien jie pilnai išspildė. Šiandieninėje karėje Vokietiai ir Alliantai, tartum ant šios apysakos pasirėmę, tokius submarinus, su kuriais nuveikė tokius stebuklus po vandeniu jurių glumojė, apie kokius anų dienų autorius, Jules Verne, rašė tik kaip pasaką, kaip sapną. Skaitytojas perskaitys šią knygęle dideliai nusistebės, kokių būdų anų dienų rašėjai galėjo atėiti mision toki dalykai, kurie po daugelio metų išspildys. Šita yra viena iš vėliausai išėjusių knygelių Lietuvos karte. Puslapų 211.
Kaina, \$1.00

No. 2. EXPROPRIACIJA.

Drama dviejose veiksmuose penkiuose paveikluose. Parašė A. P. Brazaitis. Ši drama yra gana pulki, kurią galima lengvai skaityti ir jos minti aiškiai suprasti. Labai naudinga drama, ypač tiems, kurie nėra prate lėti. Ją galima greit išmokyti ir mažai mokintis lošėjams. Ir savo užduotį gerai atlikti.
Kaina, 10 c.

No. 3. AKYVI APSIREIŠKIMAI SVIETE.

Kurio nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, gausmai, lietus ir sniegas, kas yra debesai, ant ko jie laikosi ir t. t. Linkėtina perskaityti šią knygęle. Puslapų 79 kaina 35 c.

No. 4. TEISINGOS PASLAPTIS.

Parašyta Dr. F. Matulio. Moteriski dalykai ir sekretai, kuriuos kiekviena mergina ir moteris turi žinoti.
Kaina, 25 c.

No. 5. INDEPENDENCE.

For the Lithuanian nation by T. Norus and J. Žilins. Issued by Lithuanian National Council in U. S. of America Washington, D. C.
Price 25 c.

No. 6. ŠIRDIS.

Parašė italių kalboje Ed. de Amici, vertė į lietuvių kalbą Matas Grigonis. Didelis veiklas ir gausiai paveikluotas. Tai yra pamokinančios apysakos formoje parašytas veiklas, kuris tinka lygiai vaikams, kaip ir suaugusiems. Šita knyga yra išversta į visas civiliziuoto pasaulio tautų kalbas ir turėtų rasti kiekvieno lietuviu namuose. Pusi. 362. Kaina \$1.00. Ta pati apdaryta \$1.50.

No. 7. LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA.

Sutaisė mokytojas J. Damijonas. Vienašinis lietuvių kalbos vadovėlis tinkantis mokyklose ir patiems per save mokintis. Popierio kietais verslėmis 45 c.

No. 8. THE FRATERNAL AGE.

The Problems of Peace and the Rights of Little Nations šita maža knygelė yra labai verta išplatinti tarpe Amerikony, kad suspažintų su tautomis ir mūsų tautos pageldavimais. Užsisitekuok broliu bent penkis šias knygeles ir išdailink savo kaimynams amerikonomas.
Kaina, 15 c.

No. 9. DEŠIMTS METŲ

Tautiniai-Kultūrinio darbo Lietuvoje, nuo 1905—1915 metų. Yra didelės vertės informacijos knygėlė, kurioje rasi viską kas per 10 metų buvo Lietuvoje nuveikta, taipgi kiek yra lietuvių kiekvienoje Lietuvos gubernijoje. Kiek lietuvių užima ketvirtainių mylių žemės, kiek yra vokiečių, rusų, žydų, lenkų ir koki su jais lietuvių santykiai, Lietuvos pramonė, išdirbystė, literatūra, darbai žymių Lietuvos raštininkų, kaip tie: Daukšos, Poškos, Daukanto, Dr. Basanavičiaus, Viduno, literatų dailininkų ir kity žymių vyrų, taipgi jų fotografijos. Parašė M. Salčiū. Puslapų 99.
Kaina, 25 c.

No. 10. KULTūros ISTORIJA

Tai yra viso svieto kultūros istorija. trijose knygose su daugeliu paveikslėlių. Visų šalių ir tautų svarbiausi atsitikimai apibiešti paveikslais, kaip antai: miestų, bažnyčių, stovylių, dievųjų, karalių, kareivių, karių ir t. Surengė J. A. Chmieleuskas. Pusi. 505. Kaina \$2.00. Gražiaus audimo apdarais \$3.00.

No. 11. TECHNIKOS STEBUKLAI.

Su daugeliu paveikslėlių: orlaivių, zepelinų, vagonų, tiltų, submarinų, automobilių ir kity. Apžvalga pasisekimų žmonijos įgyty oro žemės ir vandenų rizerkavimų. Naudingas aprašymas kaip žmonės tokius išmislė išrado, padirbo ir praktikon įvedė. Sultetuvino J. A. Chmieleuskas. Išleido T. M. D. Pusi. 142. Kaina 25c. Ta pati gražiais viršeliais 50c.

No. 12. VALKATA.

Keturų veiksmų drama valdelis. Parašė K. Vosylus. Iliuozai vertė J. J. Zolp. Ši drama yra labai puikus valdelis, kuris prastato turtingų žmonių nemelastindumą ir žiaurumą, o darbininkų rulludimus, kentėjimus ir vargus.
Kaina 35 c.

Čia paminėtos knygų kainos yra su prisintimtu.

Užsisakant knygas, iškirpkite žemiau pridėtą kuponą ir išpildę siųskite sykiu su pinigais, money orderiu, arba čekiu:

LIETUVA

3253 S. MORGAN ST.,

CHICAGO, ILL.

■■■■■■■■■■ KUPONAS ■■■■■■■■■■

"LIETUVA"

3253 S. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Gerbiamieji: —

Siunčiu \$..... už kuriuos maionėsite man išsiųsti sekančias knygas:

.....

.....

Vardas ir pavardė

No. ir gatvė

Miestas Valstija

.....

SKAITYKITE IR PLATINKITE "LIETUVĄ"

CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS Rengia Labai

PUIKŲ VAKARĄ

Stato scenoje dviejų veiksmų komediją "Velnias Ne Boba"

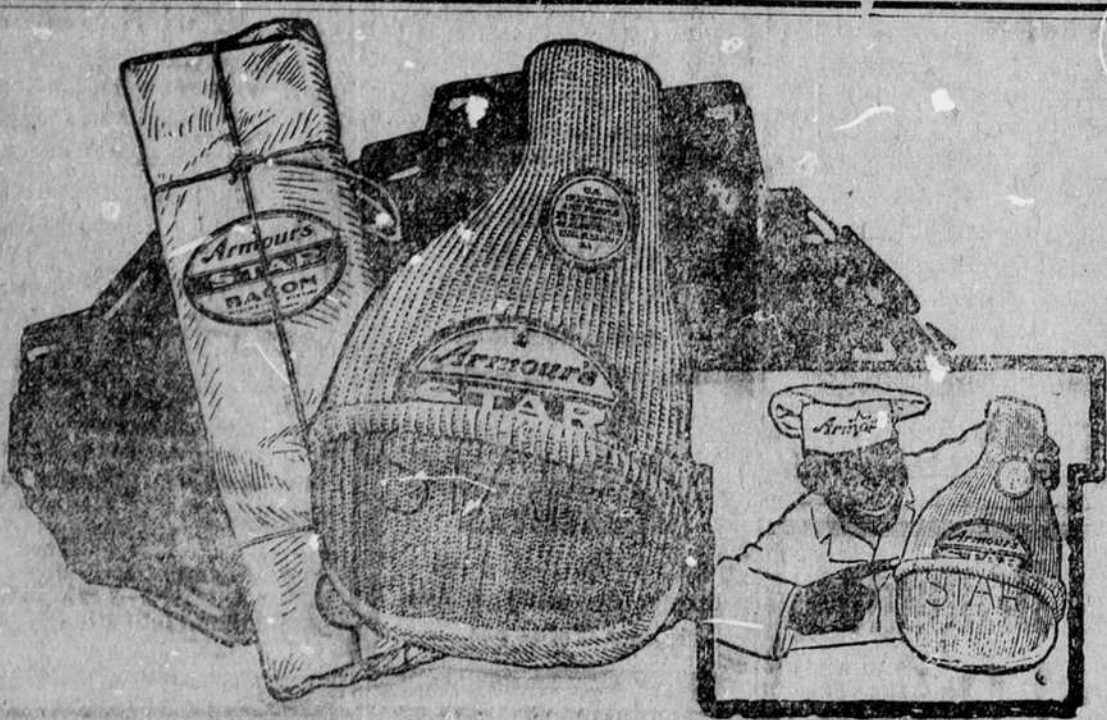
Nedėlioje, Gegužio (May) 9 d., 1920 m., C. S. P. S. SVET., 1126 W. 18-TH STREET. Pradžia 7:00 valandą vakare.

Gerbiamoji Visuomenė. Chicago Lietuvos Vyrų Choras yra prisirengęs užsėdams šį sezoną užganėdinti visus asilankius ant šito vakaro. Lošime vadovauja

ARTISTE UNĖ BABICKAITĖ.

Tikėtus galima gauti išanksto, 25tu nuosimėjų pigiau. Darbo žmonių Knygynė, 3238 S. Halsted gatvė ir pas dainorius. Po Programui šokiai trauksis ikivėlyvos nakties.

Kviečia Chicago Lietuvos Vyrų Choras.

Armour's Star Ham

Gera Del Kiekvieno Valgio

"DUOK savo šeimynai užtektinai valgyti Armour'o Star, geriausio "Ham What Ani." (kumpis kas Amerikoje). Nei vienas negali klaidingai suprasti Star Ham tobulo skonio, skonis priguli nuo geros kokybės ir sveikumo mėsos ir ypalybės apdirbimo tampru audimu. Kuomet tu gausi kumpį, kuris yra švelnus, saldus ir drėgnas iki paskutinio smotelio — pilnas stebėtinio skonio ir maistingumo — tuomet tu sušuksi: "Aš žinau šitą Ham (kumpį) — jis yra garsus Armour's Star".

Tegul atkartojimas Armour's Star Ham būna tavo vadovu perkant. Prašyk jo vardu — žiūrėk, kad būtų Armour'o Apvalinis ženklas. Tuomet tu ir tavo šeimyna busite tikrai užganėdinti su valgiu, kuris yra ekonomiškas ir mažai jums kainuos.

ARMOUR'S COMPANY
CHICAGO

ženklas, kuris prašalina
pirkėjų spėjimus

